

SAYI: 2023 / 036

TARİH: 27.03.2023

KONU: 7440 SAYILI KANUN İLE MATRAH ARTIRIMLARI HAKKINDA YAPILAN DÜZENLEMELER.

İSTANBUL DENETİM SİRKÜLERİ 2023

www.istanbulymm.com 0090 212 452 89 19

İSTANBUL
GLOBAL DENETİM **Bir İstanbul Denetim Markasıdır**

BAŞARILARLA

24

Yıl

Adnan Kahveci Bulvarı No: 198 Aker Plaza 34188 Bahçelievler – İstanbul / TÜRKİYE

Tel: 0212 452 89 19 Fax: 0212 452 89 78

www.istanbulymm.com www.istanbulglobalbd.com

SİRKÜ NO 2023 / 036

7440 sayılı kanun ile mükellefler; 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin matrahlarını artırarak, artırımda buldukları yıllar için kurumlar vergisi incelemesi ve/veya artırımdan faydalandıkları diğer vergi türleri için vergi incelemesine ve tarhiyatlara muhatap olmayacaklardır.

1. KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI

Kurumlar Vergisi matrah artırımını yapılabilecek yıllar, yıllara ilişkin matrah artırım oranları ve yıllar itibariyle asgari matrah artırım tutarları aşağıdaki gibi olacaktır;

Beyannameye İlişkin Yıl	Matrah Artırım Oranı	Asgari Artırım Tutarı
2018	35%	200.000
2019	30%	215.000
2020	25%	230.000
2021	20%	260.000
2022	25%	500.000

İlgili yıla ilişkin olarak verilen beyannameye matrah beyan edilmemişse, matrah oluşmamışsa ya da hiç beyanname verilmemişse yine Asgari Artırım Tutarları dikkate alınacaktır.

Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilecek ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmayacaktır. Ancak, **gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilecektir.**

Artırılan matrahlar üzerinden ödenecek vergiler KKEG niteliğindedir.

Matrah artırımında bulunulan yıllara (2018, 2019, 2020, 2021)ait zararların %50'si 2022 yılı ve izleyen yıllar karlarından mahsup edilemeyecektir.

1-a) 2022 yılı matrah artırımını;

İlgili yıl kurumlar vergisi beyannamesinin verilmiş olması ve bu beyannameye beyan edilen vergiye esas matrahın, 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar ile 2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması gerekmektedir.

2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler tarafından 01/01/2023 tarihinden sonra matrah azaltıcı nitelikte düzeltme beyanamesi verilmesi durumunda; bu bent hükmüne istinaden yapılacak kıyaslamada, düzeltme öncesi beyan edilen matrahlar esas alınacaktır.

Yukarıdaki kıyaslamaya ilişkin olarak;

SİRKÜ NO 2023 / 036

I) Üçüncü geçici vergilendirme dönemi gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmemiş olması halinde,

İkinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde beyan edilen matrahın %100 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar kıyaslamada dikkate alınacaktır.

II) Sadece birinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinin verilmiş olması halinde,

Birinci geçici beyannamesinde beyan edilen matrahın %300 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar kıyaslamada dikkate alınacaktır.

III) Zarar beyan edilmiş veya matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması durumunda,

2021 yılı ve 2022 yılının üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması durumunda, 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri için bu şart aranmayacaktır. 2022 yılı kurumlar vergisi matrah artırımına esas tutarların belirlenmesinde, asgari tutarlardan az olmamak üzere bu bent hükmüne göre belirlenen tutarların %25'i dikkate alınacaktır.

Mükelleflerin matrah artırımında buldukları 2022 yılına ait zararlarının tamamı 2023 yılından itibaren izleyen yıl karlarından mahsup edilmeyecektir. 2022 yılına yönelik matrah artırımında bulunan mükelleflerin, bu yıla ilişkin yıllık beyannamelerinde hesaplanan vergilerinden mahsup edilemeyen geçici vergiler iade edilmeyecektir.

2. GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI

Gelir Vergisi matrah artırımını yapılabilecek yıllar, yıllara ilişkin matrah artırım oranları ve yıllar itibariyle asgari matrah artırım tutarları aşağıdaki gibi olacaktır;

Matrah Artırımı ve Vergi Oranları ile Asgari Artırım Tutarı		
Yıl	Matrah artırım oranları	Asgari artırım tutarı (TL)
		Bilanço esaslı ve serbest meslek kazancı
2018	35%	94.000
2019	30%	99.600
2020	25%	105.800
2021	20%	112.400
2022	25%	200.000

Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 2/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az

SİRKÜ NO 2023 / 036

olamaz. Bu bendin uygulanmasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.

3. KATMA DEĞER VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI

Katma değer vergisi mükelleflerinin her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıda belirtilen oranlarda katma değer vergisini artırmaları halinde ilgili dönemlere ilişkin katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Katma Değer Vergisi Artırımı	
Yıl	Oran
2018	3%
2019	3%
2020	2,5%
2021	2%
2022	2%

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapıлып kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlemler veya müteselsil sorumluluk kapsamındaki işlemlerle ilgili inceleme ve/veya tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

Buna göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmayacak, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmeyecek veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmayacaktır.

Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir.

SİRKÜ NO 2023 / 036

- Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden yukarıda belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanacaktır.
- Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle kanun hükmünden yararlanılabilecektir. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.
- İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle kanun hükmünden faydalanabilecektir. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde burada belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte beyannamelerinin bazılarında hesaplanan KDV bulunmayan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken KDV tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki KDV tutarından aşağı olmamak kaydıyla, hesaplanan KDV bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına yukarıda belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır. Bu kapsama giren mükelleflerin, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmaları gerekmektedir.

4. ÜCRET, SERBEST MESLEK, KİRA, KAR PAYI VE YILLARA YAYGIN İNŞAAT İŞLERİ İSTİHKAKI ÖDEMELERİNDE STOPAJ ARTIRIM

Mükellefler, gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Yıl	Ücret, Serbest Meslek, Kira ve Kar Payı Ödemelerinde Artırım Oranı	Yıllara yaygın inşaat işleri istihkaklarında Artırım Oranı
2018	6%	1%

SİRKÜ NO 2023 / 036

2019	5%	1%
2020	4%	1%
2021	3%	1%
2022	2%	1%

Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;

- Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,
- İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihine kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,
- Bu Kanunun yayımı tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu düzenlemeden yararlanılacaktır.

5. GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ STOPAJINDA ARTIRIM

Kanunda belirlenen ve aşağıda yer verilen ödemelere ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden; aşağıda belirtilen oranlarda gelir (stopaj) vergisini artırımları halinde, ilgili dönemlere ilişkin gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Ayrıca, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi (kar payı ödemeleri), 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası (vergiden muaf olan kurumlara dağıtılan kâr payı ödemeleri) ile 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan (tam mükellef kurumlar tarafından, dar mükellef kurumlara yapılan kar payı ödemeleri) ödemeler için;

- Matrah artırımını kapsamında ilgili yıllar için artırılan matrahların % 80 inden az olmamak üzere artırılan matrahlar üzerinden % 15 stopaj ödenmesi ve
- Kâr paylarından matrah artırımını için gelir veya kurumlar vergisi açısından da matrah artırımını yapılması

şarttır.

SİRKÜ NO 2023 / 036

Kapsama alınan ödemeler:

a) Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin birinci fıkrasının;

- 2 numaralı bendinde yer alan serbest meslek işleri nedeniyle yapılan ödemeler
- 3 numaralı bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
- 5 numaralı bendinde yer alan kira ödemeleri
- 6 numaralı bendinde yer alan kar payı ödemeleri (ilk defa bu kanunla getirilmektedir)
- 11 numaralı bendinde yer alan çiftçilere yapılan ödemeler
- 13 numaralı bendinde yer alan esnaf muafliğından yararlananlara yapılan ödemeler

b) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15. maddesinin;

- 1 inci fıkrasının (a) bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
- 1 inci fıkrasının (b) bendinde yer alan kooperatiflere ödenen kira bedelleri
- 2 nci fıkrasında yer alan vergiden muaf olan kurumlara dağıtılan kâr payı ödemeleri

c) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30. maddesinin;

- 1 inci fıkrasının (a) bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
- 3 üncü fıkrasında yer alan tam mükellef kurumlar tarafından, dar mükellef kurumlara yapılan kar payı ödemeleri (ilk defa bu kanunla getirilmektedir).
- İlgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeyecektir.

Bu kapsamdaki ödemeler için uygulanacak artırım oranları şöyledir:

Gelir (stopaj) vergisi artırım oranı		
Yıl	Vergi artırım oranı	Yıllara yaygın inşaat işleri istihkaklarında artış oranı
2018	6%	1%
2019	5%	1%
2020	4%	1%
2021	3%	1%
2022	2%	1%

193 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2022 yılında geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranından az olmamak üzere artırımları halinde anılan madde hükümlerinden yararlanır.

SİRKÜ NO 2023 / 036

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN'a (7440 SAYILI) aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230312-14.htm>

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA DAİR 7440 SAYILI KANUN GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO:1)'e aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

<https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-4.pdf>

KOLAYLIKLAR DİLERİZ...

Bilgi:

Sirkülerlerimiz hakkında ayrıntılı bilgi alabilmek için denetim ekibiyle iletişime geçebilirsiniz. Sirkülerler numara sırası takip eder. Ulaşmayan sirkülerler için lütfen bilgi veriniz.